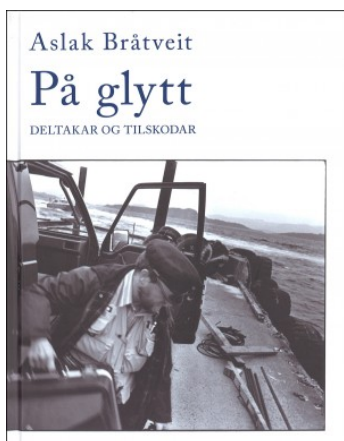

En sjelden gave

ANMELDELSER

ELISABETH SWENSEN

Spesialist i allmenntmedisin
Flatdal

Aslak Bråtveit

På glytt

Deltakar og tilskodar. 158 s, ill. Oslo: Kolofon Forlag, 2018. Pris NOK 300

ISBN 987-82-300-1824-8

«Boka har ingen tilvisingar. Det skulle ha vore hopetal. Eg ville mist motet og gått i surr om eg freista laga lister. Eg har prøvd å bruka lite faguttrykk.» Slik synleggjør Aslak Bråtveit allerede i forordet hvilken tilnærming han har til stoffet, hvem han er og sitt imperativ, koste hva det koste vil: Han vil dele. Med de som kan og vil lese. Uansett. Selv om forfatteren trolig treffer flest leger med *På glytt*, er det synd om boka ikke også finner vegen til andre lesere. Ikke minst tror jeg mange pasienter ville verdsette å få innsyn i legelivet til Aslak Bråtveit.

Aslak Bråtveit har vært allmennlege og fastlege på Finnøy i Rogaland fra 1979 inntil nylig. *På glytt* er en samling tekster – alle med hans eget legeliv som omdreiningspunkt – hvorav de fleste har vært publisert tidligere i ulike

sammenhenger. Mest kjent er kanskje hans brevveksling med professor og litteraturhistoriker Asbjørn Aarnes om «Den andre», med utgangspunkt i Bibels fortelling om den barmhjertige samaritan. Hva er det å hjelpe en annen? Selv beskriver Aslak Bråtveit elementene i boka som henholdsvis «smånoveller», «bilete», «tankemodell» og altså «brevbyte». Tekstene veksler mellom dypt personlige vitnesbyrd fra eget og enkeltpasienters liv til teoretiske, faglige utlegninger om legerollen.

På glytt er først og fremst en kaleidoskopisk leseropplevelse man best hengir seg til på forfatterens premisser. Aslak Bråtveit er en kunnskapsrik, erfaren og slitesterk lege, det siste antagelig både på grunn av og på tross av det han deler med oss om seg selv. Han er dessuten en dypt religiøs mann, periodevis en plaget sjel som stadig spør seg om han gjør det rette og stiller sin tvil til skue. Til gjengjeld er det fryd og begeistring nok her over meningen med legegjerningen, og takknemlighet over privilegiet ved å kunne hjelpe, til å overbevise selv de mest utmattede og frustrerte blant kollegaene. Dessuten er han veldig morsom, særlig når det er som mørkest. Jeg tror mange leger som leser boka vil kjenne seg igjen i hans opp-og-nedturer, om enn i et litt mindre format.

Illustrasjonene er hentet fra fotoreportasjen *Bilete frå klinisk praksis* (1996) og er tatt av fotograf Rune Eraker. De er en opplevelse i seg selv, og understreker det autentiske og dagligdagse i tekstene, samtidig som de løfter boka til poetisk prosa på beste vis.

Forfatteren ble i 1951 døpt av dikterpresten og målmannen Eigil Lehmann i Skjold som skal ha uttalt offentlig at det er «ei synd mot Den Heilage Ande» å skrive bokmål. Så har da Aslak Bråtveit fått det han selv vil betegne som nådegaver i evnen til å omsette liv og tanker til et uvanlig rikt, presist og vakkert språk.

På glytt er en sjelden gave til rett tid. Takk.

Publisert: 11. mars 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0934
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. juni 2026.